

Abonnement pour un an
200 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTIHAD", Constantinople

Téléph. St. 865

XXIème ANNÉE

1 Novembre 1925—No 191

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبوتمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذیسی ہ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :
جفال اوغلندہ « اجتهاد نھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنہ

نومرو ۱۹۱ - ۱ تشر ثانی ۱۹۲۵

سیاحت انطباع‌لری

آقردهده [۱]

آقرده شهری متارکدن صوگره حقیقه تاریخی بر مؤید بر شهرت واهمیت قازاندی. بوکونکی تورکیانک، بوکونکی سیاسی استقلالی اوراده حاضرلاندی. بونی سویله مک یالکیز معلوم دکل، پک زیاده معلوم اولان بر شیئی اعلام‌درو بو عادتاً Vérité de La Palisse قیلندن گورولور فقط ملاحظه‌لرمزه یول آحاق ایچون بونی سویله مک لازمدر. آقردنک بوکونکی روحنه نقل کلام ایتمدن اول آقردنک تاریخی، جغرافیائی، اقتصادی ماهیت و وضعیتی اوزهرندن سرعتی بر نظر کچیرمک ایسته‌یورم وطن اییدیورم، که یو، لزومسز دکلدر.

آناطولو، بحرسفید طلمنک الک اسکیدن تمدن ایتیش اولان خطه‌لرندن بریدر فرانسزلرک Asie Mineure آلمانلرک Klein Asien انکلیزلرک Little Asia یونانیلرک (آناطولیا)، بزم آناطولودیدیکمز بوخطه، تاریخده صوگره‌درجه کوزل، مرفه و مسعود دورلر گورمیشدر. یونان قدیم‌مستملکسی، لیدیا قرالیتی، ایران مستملکسی اولمش وروما ایمپراطورلنی ممالکی اجزاسندن بولونمیشدر. ایوم آناطولوده یونانستان قدیم مستملکسی وروما ایمپراطورلنی اجزای ممالکندن بولوندینی زمانلره عائد آثار موجوددر دوغدیغ شهر ورومالیلر زماننده آدی (آنابراس) اولان (عربکی) قضاسنده آثار عتیقه‌تحریری مقصد علمیه دکل علی‌العامه مقصدلرله یاپیلان خفیاتنده بودورلره و بودورلرک حاکم دولترینه عائد باقیر، کوش و نادراً آلتون سکلر و معبدلر اقتاضی بولونماقدهدر. بو آتاری، آناطولوخلقی «جینویز وقتندن قاله» تعبیرله توصیف ایدرلر. و جینویزلردن مراد ایدیلان رومالیلردر. ایوم ایتالیاک مشهور و تاریخی شهرلریدن اولان Gênes شهرینک آداملری دیمکدر. اوروپا ایله آسیانک آرسنده بولونماسی آناطولوی مستولیلره معروض قیلیوردی.

503,000 کیلومتره مربعی بر ساحه عرض ایدن بو خطه عثمانلی تورکار طرفندن قتح ایدیلدیکدن صوگره [۱] بو قیم؛ بر محفل خصوصیده بوندن آلتی آی اول ویریش بر قونفرانس در.

بر تولوم مهلتی حالنده اُسرنک نفسک عمری، بر دال کبی، عاشق‌لرکک صالالانیور. اختیارلر یانیور، کورپه چوجوقلر یانیور، سن کویک صیتمالی باغزنده جهنمی، نه سک؟

۵

هانکی جیلان سنی گشمشده چوجوقکن ممدن هانکی قاپلان سکا سوت و برمش تُوژ آنهک یرینه؟ اوج یوز اولک کوی طاقش ساچکک تلارینه، سورویورسک بو مزارالقه ایچک تیترمه‌دن. فاروق نافذ

یکی کتابلر

تورک تاریخی

دوقور رضانوریک افندیکنک، تألیفنه اوزون سنه‌لر تخصیص ایتدیکی رسملی وخریطه‌لی بیوک (تورک تاریخی) نک بشنچی جلدی نشر اولندی. شیمدی یه قادار بودرجه واسع پروغراملی برتورک تاریخی یازیش دکلدر. کتابه درج ایدیلان رسملر اوزون وعشقلی تحریلرک ثمرلیدر. بورسملردن الک مهم اولانلرینی کلهجک نسخه‌لرمزه مؤلفک مساعده‌سیله درج ایتک ایسته‌یوروز. بوجلده ۳۸۰ صحیفه‌ی و ۳۴۰ قطعه شکلی حاوی اولدینی حالده فیأت اوله‌رق یالکیز 75 غروش قونمیشدر. بوندن دولای دخی معارف وکالتی شایان تشکردر.

تورک خلق ادبیاتی

پروفه‌سسور (قونوش) ک اثریدر. چوق جاذبه‌لی صحیفه‌لری واردر. ۲۰۶ صحیفه‌لک در. جدأ بزم خلق ادبیاتمزدن بیوک رقصینی یاشاتان واونوتولماقدن قورتاران بوکتابی یازانده و باصان اقبال کتابخانه‌سی صاحبی حسین افندی‌یهده متتدارز. فیأت اولارقده یالکیز 50 غروش قونمیشدر؛ اهون دیمکدر. اجتهاد اداره‌سی ده بوکتابدن آبونه و قارلرینه، سپارش وقوعنده، کوندرمینی تعهد ایدیور. تعهدلی پوسته اجرتی ۱۵ غروش ضم ایدیلدی.

عصری تورک حرفلری حقنده

دوقور اسماعیل شکری پک برادرمرک ۱۸۹۹ نومرولی (اجتهاد) ده مقدمه‌سی نشر ایدیلان بوازی آیریجه وتماماً بررساله اولارق طبع ایدیلدی آیریجه ایکی کتاب داهایچق‌تاجاق. کلهجک نسخه‌مزه بو برنجی کتابدن آیریجه بحث ایده‌جک.

باغداجنی اولسون بوزمشدر : اوراده بی مانند بر ذکانت
تنفس ایتمکده اولدینی حس اولونیور. بن اوراده یکر می
کون قادار اقامتم اثناسنده بونی حسن ایتدم .

L'Europe et l'Empire Ottoman عنوانی کتابک
مؤلفی René Pinon ک کستانخانه

Il ya place pour tout le monde dans
l'Empire ottoman même pour les Turcs
یعنی « عثمانی ایمبراطورلغسده هرکس ایچون حتی
تورکر ایچون یرواردر » [*] دیدیکی مشئوم زمان، آرتق
موجود دکلدی . بوندن اون درت سنه قادار اول بر
ژه اوغراف آناتولودن بحت ایدرکن شو سطرلری
یازیوردی .

Comme l'Asie Mineure et plus encore, la Mésopotamie et la caldée ont été parmi les
pays les plus riches du monde ; là fut un
des berceaux de l'humanité, un foyer de
civilisation . La conquête turque a fait peser
sur elle un silence de ruines et demort

دیور وعقبنده شو کلهلری علاوه ایدیوردی :

Mais elles pourraient naître à la vie
(coton , céréals) et sans doute le chemin de
fer de Bagdad opérera cette résurrection.

بو ایکی فقره شوصورتله ترجمه ایدیله بیلیر :

آناتولو کیی ، وداهازیاده الجزیره و خطه کلدانیه
دنیا نیک ز نیکین مملکتلرندن اولمشدر انسانیتک بشیکاردن
ومدینتک مرکز لرندن بری اولمشدر . تورک فتوحاتی
آناتولواوزهرینه بر خرابه واولوم تضییق یامیشدر . فقط
حیات تازه بولاییلرلر [پاموق وحبوبات] شهبه سز بغداد
شمندوفر ی بو بعث بعدالموتی یاباقدی .

ایشته شو حکم انسانلرک حتی اک متخصص اولدقاری
مسئله لرده بیله کوه یینلکلرینک بر مثالیدر .

اولا آناتولو اوزهرینه بر خرابه و موت سکوتی
تضییقی یابان تورک ویا اونک فتوحاتی دکلدی . بو خرابه لر
واولوم سکون و سکونتک منبعی باشقا بر قطعه ده و باشقا
بر قومک ذهنیت مخربه سنده آرا مالیدر ؛ خرابه لر واولوم
سکوتی آغزلنی ، زوالی تورکک اوزهرینه اونک تمیز دماغی
اوزرینه چو کر تیلمشدر .

متعدد و گرفت و بوراده شرح وایضاحی متعسر و نایمحل
مادی ومعنوی وبالخاصه معنوی سبیلرله اتخطاطه یوز
طوتمشدر . اخیراً لغو ایدیلن تشیر اصولینک کویلولی
احتیاجات ضروریه سندن فضله ذریعته بولونادن منع
ایتمه سی ، طاغری آغاچمز بر اقامتک طبیعی اولان قورافلک
حالتی اکثریا شدتلندیرمه سی ، مناقله یوللرینک ایی
باقیماماسی ، تعمیر وحسن محافظه اولونماماسی ، [*] اسقا
اصولنک نقصانی ؛ یکی زراعت اصوللرینک بیلیمه مه سی
یا خود استخفاف اولونماسی ؛ بونلرله منضم اولان هر
کونکی امنیتلرک ، سکونک تقرر ایتمه مه سی وعصرلردن
بری دوام ایده کلن اداره بوزوقلقلری ، عرفان عمومینک
وتربیه عمومیه نیک کافی وسالم برسویه ومجریه قونولاماش
اولماسی ؛ شرق ومتردی اسلام ذهنیتی ؛ بوانخطاطک
اک مهم سبیلرندن در .

بونکله برابر آناتولو هر حالده ، هر طرفنده پک متنوع
وزنکین ثروت طبیعیه منبعلرینه مالک بولونماقدی . بو ثروت
منبعلری میلیونلرله انسانلرله ، ایش تدارک ایده بیلیر
وبو کونکی حاللرینه نسبتاً چوق مرفه بر صورتده یاشاته
بیلیر ، کندیسنه اجنبی سرمایه لری چکه بیلیر و آناتولوی
دنیا نیک الیشلک بر مملکتی حالت کتیره بیلیر « بو حکم
فرانسز جغرافیا شناسلرندن A. Hentgen, M. Fallex
کدره . اونلر بزه بیلمه دیکمز بر شیئی اوکر تمش اولما شلر در .
فقط اونلرک شهادتلیر قیمتلیدر .

ارکلی طاش کومور معدنلری دنیا نیک الیشلک حوضه
فحمیه لرندن در . طاش کومورینک ودمیر معدنک بر مملکت
ایچون نه قادار بیوک بر قدرت و ثروت منبعی اولدینی معلومدر .
ارغنی باقیر معدنی صنایع حیاتنه کیره جک اولان بر آناتولی نیک
بومعدنه احتیاجات مدنیه سنی تطمین ایده جک ماهیتده در .
(آطنه) ثروت طبیعیه قیمت زراعیه اعتباریه (مصر) (معادل در .
ایشته) (آقره) بویله بر خطه نیک اورتیه سنده اوطور .
ماقدی در . دتمک پک دوغر واولاماز چونکه عصرلردن
بری باغداچ قوروب اوطوریور ایدی ایسه ده بو کون

[*] حسین کاظم قدری پک برادر مرک نسخ مقدمه مرده کی
محاضرات زراعیه مقالهلرینی تخطیر ایدک وتکرار اوقویک .

بن بوقوم ایچون، تورک قومی ایچون اون ایکی سنه اول
یاغابی، یاغابی ای قوم کونشدن قابدک؛
بسه دك کوزلریکی نور ایله، ناره طابدک.
اویوک شائقه در روحی حالا یاشاتان،
ای بیوک شائقه آدسزلری خاقان یابدک.

دیدیکدن صوگره

طایم قدرتی قیلشمسه مقدر ذات،
ملتم ! ملتم ! ای اویقویه قانش ملت !
آچاراق سورخرافاته بومدهش دلیکی،
ساناقان یاماق ایچوندکه آریتدم چلیکی !

قطعه سیله (شائقه حیات) آدلی برمنظومه نهایت
ویریوردیم؛ تورک کونشه طاپارکن ضیادار وصیجاق ایدی.
کونش کی فیاض، ذی حیات واحیا کار ایدی اونا باشقاسنک
خفتانی کیندیردیلر.

اونا؛ پایلان اک فنا حقارتی داها سویله مدم اونا
«دوشونمه یه حکسین ده دیدیلر. اونا حیاته وکائاته دائر بر
شیئی آکلاماق، صورماق وعصیان یاخود اطاعت یتیمک ایچون
حقایق احواله مطلع اولماق ایسته دیکجه اونا «صوص کافر
اولدک، حکمتندن سوال اولونماز» لایسل عما یفعل» دیدیلر
سربست تفکرده بولونمایه مانع اولدیلر؛ و تفکر ایتدیکنی
اظهار ایتیهی زجرا یتدیلر؛ اعتقاد وافکارینی انتخاب وافاده
ایتمکده حر اولمان آدام، روحنک یاریسنی غائب ایدر؛ تورک
روحنک یاریسنی فقط تمامندن داها قیمتدار اولان بر
یاریسنی آلتی یوز سنه دنبری غائب ایتدی دوشوش اودوشوشدر؛
دنیا نك حریتلرینی، استقلاللرینی اونك اوکنه ییغه بیلیرسکنز
فقط اواحر ومستقل اولماق ایچون باشقا دوا بکله یور؛ اویانماق،
کورمک وکندینه کلک ایچون باشقا برصدا بکله یور. کندی
عرقندن کله جک یقازق واحیانعه سنی بکله یور. بیغامبرانه
نفعه اوفلنمک اوزره در.

روح هنوز یکریمی بش یاشنده در
باقه صاجلرمده جوشان آقلمه؛
بونفیری بانا دست حق ویردی
نفعم کیده جکدر پک اوزاقلره.

دیدیکم وقت بونفخنک کوکسی شیشیرمکده اولدیغنی
حسن ایدیوردیم بوکون معظم برکوکس بونفخنه بییک کره
داها کوتلی حسن ایدیور. ونفیراحیا اونک التده در.

بن سزه آتقرده کی انطباعلرمدن بحث ایده جکدم.
بو برمدخلدرکه تقریر اولونماق لازمدی. آتقره، حیات
سیاسیده عظیم بررول اوینادی، شرق وغرب اوزهرینه

غربک اقتصادی وفکری سلطه سنه اولماسه ده نجرعسکری
سلطه سنه نهایت ویردی. شه سز بو یالکز آتقره نك باخود
تورکیانک اثری دکلدر. فقط بو معظم ایشده آتقره نك وتورکاک
رولی، اهمال ایدیله یه جک قادار بیوکدر. آتقره یه طأد
انطباعلرمک علاقه اوینا دیر اچاق قسمی، اقتصادی، جغرافیائی،
نه تنوغرافیا ئی قسملری دکل، بالخاصه دنیا یه پارماغنی ایصیرتان
فکری عصیان و انقلابلره طأد اولان قسمیدر بوساحه افکاره
برقاچ قونفرانس تخصیص ایتمه من مقرر در.

تصحیح

چکن نسجه مرک ۳۷۵۱ نجی صحیفه سنک برنجی ستونک ۹ نجی
سطرند (پک ای کوسته ریورکه) ۳۷۵۸ نجی صحیفه نك برنجی
ستونک ۳ نجی سطرند (دیه خیر اجرا ایتکدر) کله لری فضله در.

فکری حرکت

خسته خانه

آتقرده فکر و نظر قارداش لرزدن اوبه راتور عمر وصفی
بک اداره سندده هر آئی منتظماً انتشار ایدن بو طبی وصحی مجموعه نك
مطالعه سنی توصیه ایدرز.

باباجان

بوعنوانله آتقرده قریباً مزاحی بر مجموعه انتشار ایده جکنی
زه کوندریلن مطبوعه دن ممنونیتله اوکرندک.

بوسته قوطوسی

وانده تیمور اوغلی نحسین بکه شابقه ایله آلتش رسمکیزی،
منظومه کزی آلدق تشکر ایدرز.

کمال وسلیمان

تیپ توپ قوندیره مغازه سی

استانبول، بفعه قبوده جلال بک خانی آلتنده نومرو ۱۴
تلفون : استانبول ۱۱۶۸

اک ظریف واک متین قادی و ارکک وچو بوق آیاق قابلری
ایچون بومغازیه مراجعت ایدیکز، ممنون اولورسکنز.

عافیت یوردی

اوپراتور کریم نباتی ودوقور نشأت عمر بکراک تحت اهتامنده
جراحی، طبی، ولادی خسته لقلره مخصوص
باب عالی جاده سی ولایت قارشیننده تلفون استانبول ۳۷۷

اقدام مطبعه سی مدیر مسئول : عبدالله جودت